

POUKE O VJERI IZ KNJIGE JOŠUE NUNOVA

PRAVI JOŠUA

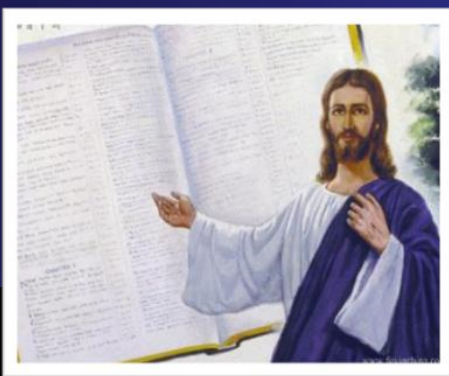

10. pouka za 6. prosinca 2025.

4. tromesečje 2025.

Prezentacija biblijske pouke

6. prosinca 2025.

Upamtite redak

1. KORINĆANIMA 10,11:

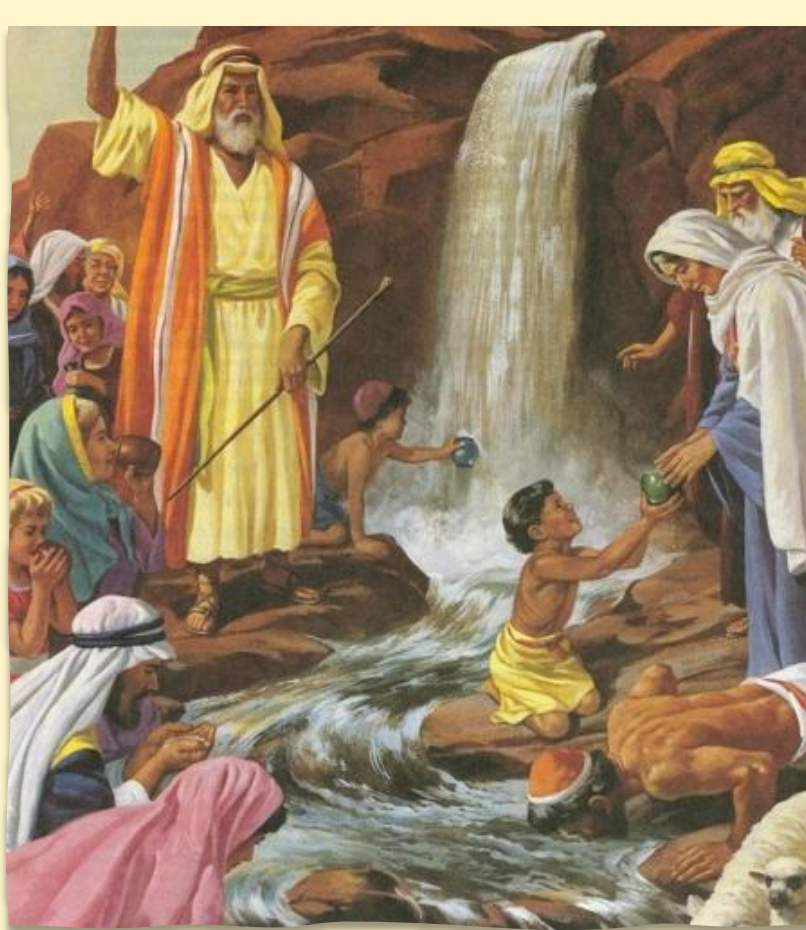
“Sve se to njima dogodilo da bude za primjer, a napisano je za opomenu nama kojima je zapalo da živimo u posljednjim vremenima.”

Izrazi Božje ljubavi

Sveto pismo naglašava povezanost između Božjeg naroda i zemlje, od početka do kraja. Zemlja je važna tema u proučavanju prvih stvari (protologija) i u proučavanju posljednjih stvari (eshatologija) u Bibliji. U ovoj tjednoj lekciji teološka dimenzija zemlje proučavana je iz perspektive osvajanja. U središnjem dijelu knjige o Jošui, nakon što opiše početno osvajanje zemlje, autor se bavi podjelom zemlje među 12 plemena. Iako neki čitatelji mogu smatrati geografske detalje zamornima, oni su ključni za prenošenje poruke knjige, pokazujući kako Bog ispunjava obećanje dano precima Izraela.

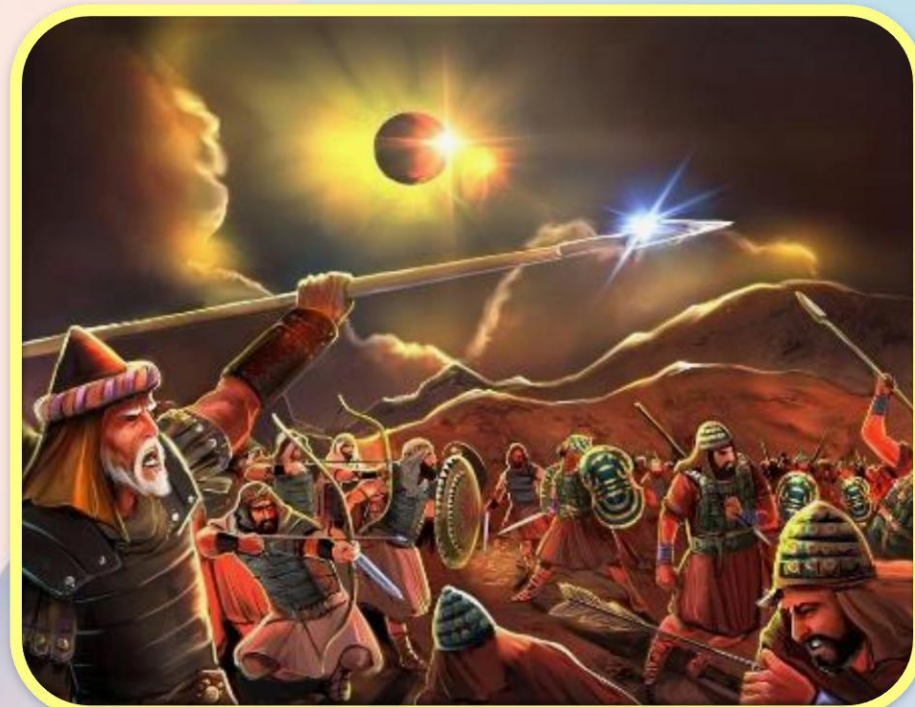

“Sve im se to dogodilo za primjer, a zapisano je kao upozorenje nama, koji živimo u posljednjim vremenima.” (1. Korinćanima 10,11, SHP)

Život Jošue, opisan u Petoknjižju i u samoj knjizi Jošue, možemo čitati na dva različita (i komplementarna) načina: kao povijest i simbolički.

Da bismo napravili ispravno simboličko tumačenje lika Jošue, prvo moramo znati pravila koja upravljaju biblijskom simbolikom: tipovi i antitipovi.

Kad to učinimo, pratit ćemo simboliku Jošue kroz ostatak Biblije kako bismo pronašli poruke koje nam je Bog ostavio kroz svoju Riječ u vezi sa "simboličnim Joshuom".

Biblijska simbolika:

Što je tipologija?

Tipološke vrste

Simbolika Jošue:

Jošua kao tip

Jošuin antitip

Jošua kao tip Crkve

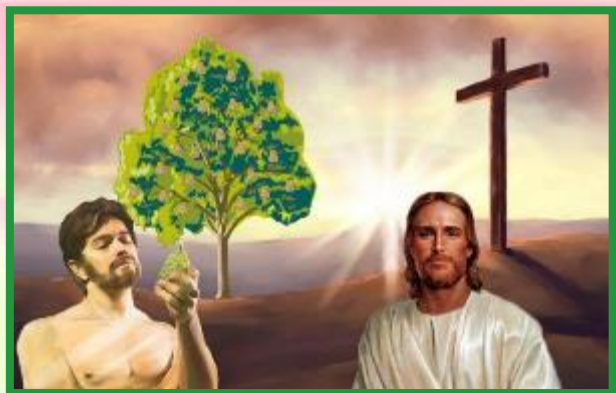
The background of the image is a dense, overlapping arrangement of numerous small, square, 3D-like blocks. These blocks are in various shades of blue, green, and yellow, with some appearing to have a glossy or translucent surface. They are scattered across the entire frame, creating a textured, mosaic-like effect. In the center of this background is a large, rectangular, light yellow area that serves as a backdrop for the title text.

BIBLIJSKA SIMBOLIKA

ŠTO JE TIPOLOGIJA?

"Sve se to njima dogodilo da bude za primjer, a napisano je za opomenu nama kojima je zapalo da živimo u posljednjim vremenima." (1. Korinćanima 10,11)

Pavao – i drugi biblijski autori – koriste riječ "tip" za povijesnu osobu ili događaj koji predstavlja nešto ili nekoga iz njegovog vremena i/ili budućnosti (što se naziva "antitip").

Na primjer, Rimljanima 5,14 govori o Adamu kao tipu ["lik" u KJV] "onome koji je trebao doći", tj. Isusu — antitipu.

U mnogim prilikama u Starom zavjetu nalazimo naznake da su određeni likovi ili događaji vrste nečega što dolazi. Pogledajmo dva primjera:

Tip

- David (Psalam 22,1)

Tip

- Žrtve (Lev. 1,3-5)

Antitip oglas

Novi David (Jer. 23,5)

Antitype oglas

- Sluga patnik (Iz. 53:5-7)

Antitip

Isus (Matej 27,46)

Antitip

Isusova smrt (Ivan 19,16-18)

TIPOLOŠKE VRSTE

"Tu ostade do Herodove smrti. Tako se imalo ispuniti što je Gospodin rekao po proroku:
'Iz Egipta pozvah sina svoga' " (Matej 2,15)

Tipovi u Starom zavjetu upućuju na tri različite vrste antitipa u Novom zavjetu: Krista; Crkvu; I posljednja vremena.

TIPOVI I ANTITIPOVI

TIP	ANTITIP		
Izrael	Krist	Odveden je u Egipt	Matej 2,13-15
	Crkva	Novi Izrael	Galaćanima 6,16
	Vremena kraja	144.000	Otkrivenje 7,4
Izlazak	Krist	40 dana u pustinji	Matej 3,16-4,2
	Crkva	Kršten i održavan Kristom	1. Kor. 10,1-6
	Vremena kraja	Izlazak iz otpadničkih crkava	Otkrivenje 18,4
Svetište	Krist	Bio je kao hram među nama	Ivan 1,14; 2,21.22
	Crkva	Mi smo Božji hram	1. Kor. 3:16-17
	Vremena kraja	Novi Jeruzalem, naš hram	Otkrivenje 21,2.3

SIMBOLIZAM JOŠUE

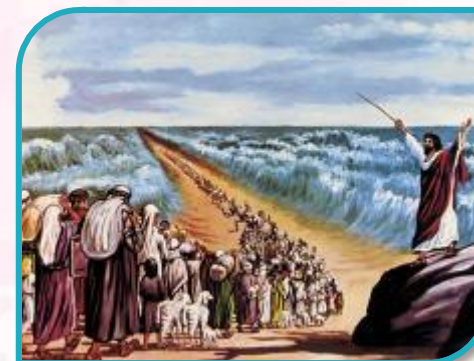
"Proroka kao što sam ja, iz tvoje sredine, od tvoje braće, podignut će ti Jahve, Bog tvoj: njega slušajte!" (Ponovljeni zakon 18,15)

Jošua je djelomično ispunio Mojsijevo proročanstvo o drugom proroku koji će voditi narod (Pnz. 18,15-19).

Poput Mojsija, Jošua je primao izravne poruke od Boga; slavio je Pashu; prešao je Jordan; vidio je Anđela Gospodnjega; Njegova ispružena ruka donijela je pobjedu; pozvao je narod da ostane vjeran nakon njegove smrti; itd.

Mana je počela padati pod Mojsijem, a prestala je pod Jošuom. Nadalje, Jošua je izvršio upute o podjeli zemlje i gradova utočišta koje je Mojsije dao.

Ali narod je razumio da Mojsijevo proročanstvo nadilazi Jošuu (Ivan 1,21). Tako i Mojsije i Jošua postaju tipovi pravog antitipa koji je u potpunosti ostvario proročanstvo dano Mojsiju o "Proroku": Bio je to Isus (Djela 3,22-26).

ANTITIP JOŠUE

"Ovako govori GOSPOD: 'U pogodno vrijeme uslišao sam te i u dan spasenja pomogao sam ti, i čuvat ću te i postaviti te za savez narodu, da utbrdim zemlju, da ratdijelim opustjele baštine.' "
(Izaija 49,8 NKJV)

Cilj ratova koje je vodio Jošua bio je uspostaviti Izraelce u Obećanoj zemlji. Izaija predstavlja djelo Mesije kao da se sastoji od dodjeljivanja „opustjelih baština [Njegovom narodu]" (Izaija 49,8, NKJV), koristeći istu terminologiju kao u Knjizi o Jošui.

U kojem smislu se život i djelo Jošue (kao tipa) odražavaju u životu i djelu Isusa (antitipa)?

Nakon krštenja u Jordanu, Isus se borio protiv sile zla.

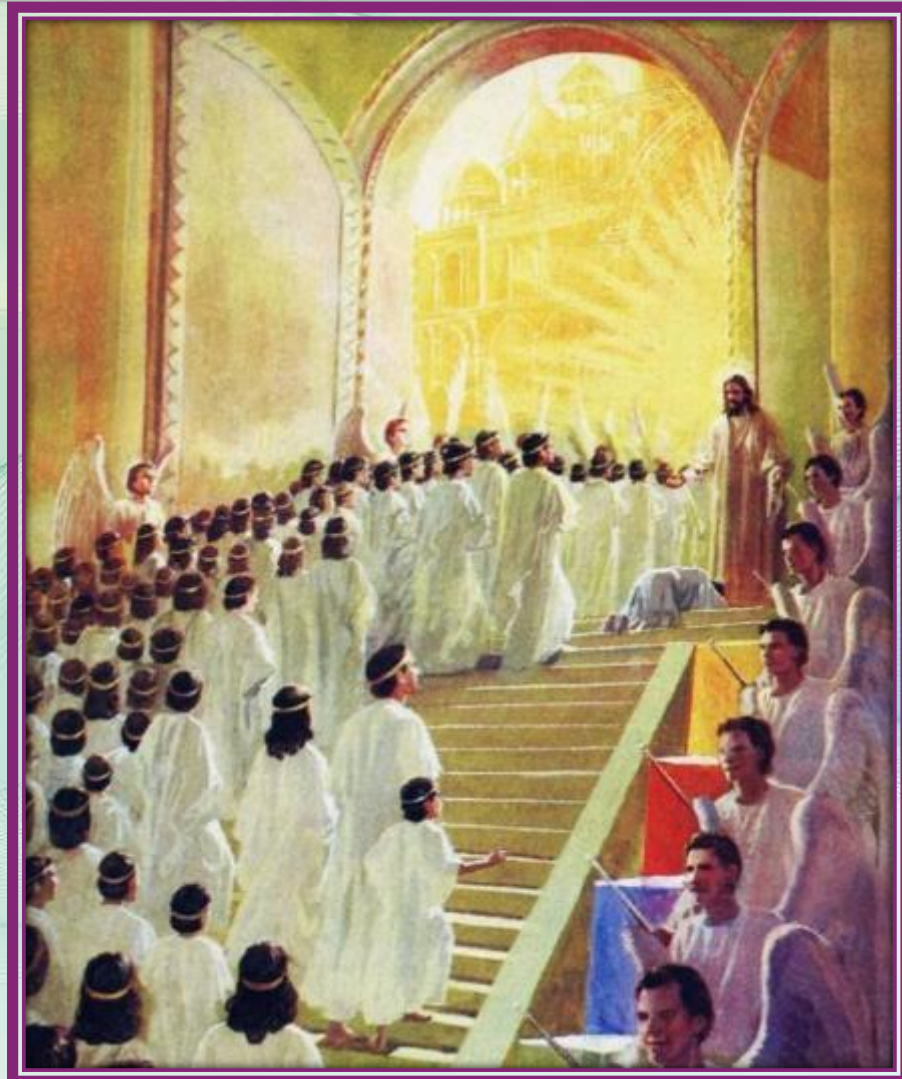
Svoju je službu započeo nakon 40 dana u pustinji.

Porazio je neprijatelja na križu.

On nam daje pobjedu nad našim duhovnim neprijateljima.

On nam daje pravi odmor.

Dodjeljuje nam nekorumpirano nasljedstvo.

JOŠUA KAO VRSTA CRKVE

"Jer naša borba nije protiv krvi i tijela, nego protiv Poglavarstava, protiv Vlasti, protiv Vrhovnika ovoga mračnog svijeta: protiv zlih duhova koji borave u nebeskim prostorima."

(Efežanima 6,12)

JOŠUA I CRKVA Danas vodimo bitku u kojoj nas vodi naš "Jošua", koji nas oprema potrebnim oklopom (Ef. 6, 10-12). Štoviše, već nam dodjeljuje nasljedstvo i ispunjava nas duhovnim blagoslovima (Ef. 1,3.11).

JOŠUA I KRAJ VREMENA Ali potpuno tipološko ispunjenje Jošue bit će na kraju, kada budu uništene sve vojske zla i kada u potpunosti preuzmemo svoje nasljedstvo: zemlju u kojoj možemo živjeti pouzdanjem (Otk. 20,7-9; Ez. 28,26). Dok ne dođe to vrijeme, rastemo u milosti kao što je to činio Jošua, dopuštajući Bogu da nas svaki dan preobražava da postanemo sve sličniji Njemu.

“Božji Izrael, na putu u nebeski Kanaan, ima zapovjednika kojemu ne treba ljudska poduka da bi ga pripremila za njegovu zadaću božanžskog vođe. Ipak, On je usavršen kroz patnje: ‘da patnjama učini savršenim vođu njihova spašenja’. (Hebrejima 2,10.18) Naš Otkupitelj nije pokazao ljudske slabosti ili nesavršenstvo, On je ipak umro da bi za nas pribavio ulazak u Obećanu zemlju.”

ZAKLJUČAK

U ovom kontekstu zemlja je doslovni i fizički entitet, mjesto na kojem će Izrael moći napisati novo poglavlje svoje povijesti. Međutim, kako se izvještaj o osvajanju odvija, tipološki karakter zemlje postaje sve očigledniji. Nakon nekoliko stotina godina, i sam Izrael se suočava s izgnanstvom, a nada u povratak rasplamsava se tijekom babilonskog sužanjstva. Juda se vraća u zemlju, ali ne nalazi trajni odmor. Takav odmor može se naći samo u Mesijinim dostignućima. U Isusu sadašnja stvarnost duhovnog odmora ne poništava budući doslovni povratak kući, kada će Božji narod ponovno posjedovati zemlju. U Isusu trenutačna stvarnost duhovnog odmora ne nijeće budući doslovni povratak u zemlju. U međuvremenu, mi živimo kao izbjeglice prognani iz naše pravog doma, putujući prema našoj stvarnoj zemlji koja je određena ne geo grafskim granicama, već Božjim prebivalištem među Njegovim narodom.

PRIMJENA

Kako mi znanje iz pouke: "Pravi Jošua", može pomoći danas?

Razumjevši da mi Isus želi pomoći, da se podsjetim naloga: "Prestanite i znajte da sam ja Bog (Ps.46,10), da shvatim da je Biblija još uvijek Božji najveći dar koji otkriva Njegov plan otkupljenja,

- ☒ Želim li usred društvenih i kulturoloških utjecaja prihvatiti Sveto pismo kao autoritativno, nepogrješivo otkrivenje Božje volje?
- ☒ Želim li ostati vjeran cijelom Pismu a to znači vršiti zapovijedi Božje i čuvati svjedočanstvo Isusa Krista?

PRENOŠENJE ISTINE

**Koje promjene trebamo
ostvariti u svom životu?**

- **Koje biblijsko načelo
iz ove pouke možemo
primijeniti danas?**

PLAN

Kako pouku: "Pravi Jošua", možemo koristiti idući tjedan?

Razgovarajte u razredu ili skupini:

- 1. Pročitaj** *Rim. 5,14; 1. Kor. 10,1-13; Heb. 8,5; 9,23.* Pokušajte definirati što je biblijska tipologija?
- 2. Pročitaj** *Ps. a) 22,1.14-18; b) Jer. 23,5.6; Iz. 11,1-5. c) Iv. 19,24.* Koje pouke kako funkcionira tipologija odje nalazimo?
- 3. Pročitaj** *Vidi pouku od ponedjeljka.* Pogledajte slijedeće starozavjetne tipove: Izrael, Izlazak i Svetište.
- 4. Pročitaj** *Izl. 3,1.2; 3,5; Još. 1,1-3; 2,1; Br. 13,1.2; Još.5,15.* U svjetlu bib. tipolog. kakav je značaj višestruk paralelizna između Mojsija i Jošue?
- 5. Pročitaj** *Pnz. 18,15-19; 34,10-12; Iv. 1,21; Dj. 7,37.* Tko je ispunio proročanstvo o proroku poput Mojsija? Kako se Jošua uklopio u tu sliku?
- 6. Pročitaj** *Heb 3,7-4,11.* Na koji način NZ potvrđuje da je Jošua, novi Mojsije, i sam tip Isusa Krista?
- 7. Pročitaj** *1. Tim. 1,18; 2. Tim. 4,7; Ef. 6,10-12; 2. Kor. 10,3-5; Dj. 20,32.* U kom smislu ratovi koje je Izrael vodio pod Jošuom magoveštavaju duhovne borbe crkve? U čemu se ti ratovi razlikuju?
- 8. Pročitaj** *1. Pet. 1,4; Kol. 3,24; Otk. 28,9; 21,3.* Što nam ovi tekstovi govore o konačnom ispunjenju tipologije u vezi s Jošuom?
- 9. Pročitaj** *Ivan 17,22.* Kako možemo zadobiti Hristov karakter (to je Kristova slava)?

PRENOŠENJE ISTINE

Koje promene treba da izvršimo u našem životu?

ODLUČITE!

NAČELO	PRIMENA	PROBLEM	ODLUKA
Iako je Mojsije umro, njegov uticaj se i dalje osećao dok je za izraelski narod svitala nova „zora”. Isus Navin, Mojsijev pomoćnik preuzeo je vođstvo Izraela i uz Božju pomoć uveo je taj narod u Bogom obećanu zemlju. U vreme Isusa Navina izraelski narod je uvideo da Bog drži do svojih obećanja. Glavno pitanje kojim knjiga počinje glasi: Da li će Izrael iskoristiti svoju novu priliku i slediti formulu uspeha?	1. Svojom ispruženom rukom Gospod je vodio narod u slobodu. Taj neočekivani niz božanskih dela bio je početak njihovog obnovljenog putovanja sa Bogom iz Egipta u Hanan. 2. Ti događaji iz prošlosti sada treba da budu opomena i izvor nezaboravnih pouka za nas. Trebamo učiti iz njih, jer kolikogod okolnosti bile drugačije, duhovna načela ostaju ista.	Iako je proteklo više od tri hiljade godina od kad je ova knjiga napisana, svet u kome danas živimo, duhovno gledano, ne razlikuje se mnogo od onog sveta. I mi stojimo na granici nebeskog Hanana pa ostaje pitanje: Da li ćemo uz Božju pomoć izvršiti našu MISIJU?	Naš plan proučavanja Knjige I. Navina izgledaće ovako: Knjiga je podeljena u tri različite tematske celine: 1. Prelazak reke Jordan; 2. Ratovi za zemlju; 3. Podela zemlje po plemenima. Svake sedmice obradićemo jednu temu na ključne događaje određenog poglavlja. Isti božanski poziv se i nama danas upućuje: "Samo budi slobodan i hrabar!" (Isus Navin 1,7). Štoaje tvoja odluka?